

„Къде сж гласоветъ?“

Нищо по-страшно нѣма отъ това да бѣдеш бѣжанецъ. Робъ въ огнището си, идвашъ срѣдъ своитѣ брата тукъ да намѣришъ утѣха. Но малцина сж, които намиратъ такава, малцинъ сж, на които залькътъ става по-сладъкъ.

Защото болшинството отъ бѣжанцитѣ сж заставени да се настаняватъ срѣдъ хора, които гледатъ на тѣхъ като на заклетн врагове, които, свѣкашъ, сж дошли да имъ отнематъ земята и хлѣба. Тѣзи имен на хора, се мѣчатъ да направятъ отъ бѣжанцитѣ ратаи, да ги обезличатъ като хора. затова бѣжанцитѣ наново преживяватъ тежки минути.

Когато отъ пждаря до депутата всички сж се опълчили срещу бѣжанеца, подтиквани отъ егоистични стремежи, служейки си съ проственн и непростивни срѣдства при отнемане възможността да бжде оземленъ и обзаведенъ бѣжанецъ, ние сме длѣжни да спомнимъ още веднажъ, че и бѣжанцитѣ сж хора, че и тѣ иматъ човѣшко достоинство и гордостъ, че и тѣ иматъ право на сѣществуване, че това право не имъ дадено нито отъ нѣкой секретарь-бирникъ, нито отъ нѣкой селски кметъ, или народенъ представителъ.

Непрестанна върволица отъ селски чорбаджии и партизани, начело съ бивши или настоящи околийски началници и народни представители, ходятъ въ дветѣ Дирекции (за Т. З. С. и за настаняване на бѣжанцитѣ), за да искатъ отмѣняването на вече издадени наредби за оземляване, да искатъ възврѣщане на вече раздадени земи, да бждатъ отстѣпени фондовитѣ земи за фондъ епископии, за училищни, черковни и джамийски ниви, да се иска изселването на бѣжанцитѣ отъ единъ пунктъ и заселването имъ въ другъ, макаръ че въ първия тѣ да си иматъ къщи и да сѣществува свободна фондова земя — съ една рѣчь да искатъ да отнематъ на бѣжанцитѣ и въздуха. Но до тукъ не се спира. Тия господа „българи“ въ озлоблението си стигатъ до тамъ, че използватъ и полицията, предъ която клеветятъ бѣжанцитѣ, устройватъ имъ шантѣжи, като на лоши българи и налагатъ интернирането имъ само и само да ги нѣма въ тѣхното село!

За съжаление, намиратъ се и народни представители, които по мегдани и по учрежденията за оземляване крещатъ: „Къде сж гласоветѣ на добруджанскитѣ бѣжанци? Тѣ всички сж земледѣлци и комунисти“.

Силни на дечя, груби и безогледни партизани, тѣ успѣватъ да се наложатъ тамъ, където трѣбва, а ако не успѣятъ да развалатъ работата, то забавятъ разрешението на въпроситѣ съ месеци и години.

Всѣки честенъ човѣкъ, който познава основно въпроса за оземляването на бѣжанцитѣ, който познава живота и телло-

Чуждиятъ

Когато минешъ всичкитѣ земи и дето кракъ човѣшки не е стѣпилъ и стигнешъ до земята, за която нѣмашъ обичъ, ще я познаешъ по суровитѣ лица на моитѣ брата роби, по волята имъ, нѣмата, вѣвъ стиснатитѣ шѣпи.

Ще я познаешъ по зеленото море на нейнитѣ разлѣни ниви, където самъ-саминъ, най-старий джбъ въ далечното се вгледа и въ своя шумъ заслушанъ — въ клонетѣ рждави люлбе детска люлка, пълна съсъ надежда.

Ще лѣхне морсин вѣтрѣръ, цѣлия съсъ тъмни стонове наситенъ и ще зашушнатъ всички нови класове, ще се полюшнатъ всичкитѣ полета и ти ще спрешъ срѣдъ тѣхъ, въ хилдоржната магия вpletенъ, забравилъ пжтя си за винаги, загубилъ погледъ отъ очитѣ...

Дора Габе

Въ Хага

Отъ 30 юний до 7 юлий въ Хага ще се състои годишниятъ конгресъ на Международния съюзъ на дружествата за ОН. Ще заседаватъ едно следъ друго комисията за малцинствата, генералниятъ съветъ и общото събрание. Между другитѣ въпроси, ще се разисква и по въпроса за положението на българскитѣ малцинства въ съседнитѣ на България държави.

Като делегати на българското дружество, числяще се въ този съюзъ, замиваха проф. Ст. Кировъ, проф. Ил. Януловъ, проф. Теодоровъ — Баландъ, Дръ Ив. Пенаковъ и Дръ Станишевъ.

Тази делегация е изработила и връчила нѣколко мемораи по положението на българскитѣ малцинства.

Ромънската делегация се състои отъ Емилъ Панграти, Мирча Джувара, Йонъ Пилатъ, Василе Стойка и С. Шербеску.

Богъ високо!

По селата и градоветѣ на Добруджа сж пѣзнали бирницитѣ, за да събиратъ данѣци. Писнали сж селяни и граждани. Защо е избранъ този моментъ за събиране на данѣцитѣ? Разбира се, за да се прави зло на населението, да се довежда до ужасъ и до сиромашия. Защото за всички е известно, че тѣкмо сега селянинътъ нѣма пари, напротивъ, заборчялъ е за да дочака реколтата. Знае се, сжщо, че търговецътъ до сега е давалъ на вересия, за да дочака събирането на хранитѣ, които ще размърдатъ търговията.

По селата и градоветѣ вече се виждатъ съ стотици запечатвани отъ бирницитѣ врати на къщи и дюкани.

Добруджанскитѣ българи нѣкога не е отказвалъ да си плаща данѣцитѣ, но по цѣлия свѣтъ така е наредено, че данѣцитѣ се събиратъ точно, когато населението се види съ пари въ рѣцетѣ.

Онова, което се върши въ Добруджа

Гората не се свършва!

Въ Добричъ излиза отъ 5 години на ромънски и български езикъ в. „Свобода“, органъ на мѣстната секция отъ националъ-царанистката партия. Директоръ на вестника е г. Дръ Д. Н. Пѣкурару. Въ броя отъ 7 т. м. е помѣстена уводна статия отъ г. директора, подъ заглавие „Селянинътъ“, която даваме съ известни съкращения:

„Сиромешъ, обвитъ въ одежда на човѣшка гордостъ, пълненъ съ енергия и достоинство, но сдържанъ и примирителенъ.

Съ открита най-експресивна — чиста и семпла душа, но достоенъ изразителъ на своитѣ протести — сякашъ най-достоеенъ, най-вещъ логикъ.

Работливъ до изнеможаване и все пакъ готовъ да се не подчини на никаква умора, е селянинътъ, когото нѣкои отъ гражданитѣ мислятъ, за съжаление, че е недостоеенъ синъ на нашата държава, на която сж и тѣ.

Погледнете. Дълбоко набразденото му чело напомня ранна пролѣтна угаръ. Приятелскитѣ му и скромни очи сякашъ ти казватъ: „Боли ме отъ всичко онова, което си ми сторилъ. Простихъ ти, но недей вече повтаря элинитѣ“. Гласътъ му, въ който звучи мжката за изпитана неправда, издава овладяната сила, която само той пригивава.

Въ своя рѣстъ, съ цѣлото си физическо сѣщество, ако то не се е пригърбило отъ непосилненъ трудъ ти напомня буйно израсналъ джбъ.

Коя е неговата грѣшка та до тая степенъ е подложенъ на унижения, и по тоя начинъ между него и ония паразити, които живѣятъ, спекулирайки неговия черенъ трудъ, е поставена цѣла пропастъ.

Съ какво още и днесъ грѣши, когато той не иска повече отъ това, което му е необходимо — (той, който дава повече отъ колкото получава), та е подложенъ на унижения и обвиняванъ като недостоеенъ защитникъ на собственитѣ си интереси, поемащъ безъ ропотъ всички задѣлжения, законито винаги е държанъ отговоренъ?

Тѣсно свързанъ, съ кѣтчето земя, която обработва и която пѣзи отъ всѣкакви нашествия, селянинътъ дава пълната представа на държавата и на народа, така както дърво до дърво ни даватъ представата на грамаденъ лесъ.

Сечете грамадни дървета, но гората не се свършва, защото на тѣхно мѣсто растатъ други!

..... съ данѣцитѣ, е само едно камѣче въ броеницата на насилия, грабежъ и обирничество на поробеното население, което ромънитѣ искатъ да видятъ съ просѣшка торба презъ рамо, трѣгнали къмъ България.

Но това нѣма да го бжде никогатъ!

P. Ст.

ПОДЛИСТНИКЪ ДРУГОСЕЛЕЦЪ

Като на всѣки празникъ, кръчмата се пълнеше съ хора. Презъ отворенитѣ прозорци можеше да се види какъ идатъ и ония селяни, които бѣха позакѣснѣли. Вървѣха бавно, тежко, като че умората бѣше ги налегнала едвамъ сега, когато бѣха останали безъ работа. Всички бѣха си турили чисти ризи съ широки бѣли рждави, спираха се и гледаха насамъ, гледаха нататъкъ. И какъ нѣма да гледають? Трева е пониннало и на камѣкъ. Такава зеленина е навѣтъ, че и въ кръчмата като си седи човѣкъ, предъ очитѣ му играятъ зелени кръгове.

Още отъ вратата нѣкои извикаха: „добрутро!“ — но не бързаха да седнатъ, защото срѣдъ кръчмата бѣше се изправилъ Йови и разправяше:

— Ходихъ навсѣкжде азъ. Бѣхъ и на Мимерника, и на Дурасийския пжтъ. Бе брате, то едни ниви станали, да имъ се не гледашъ. Рѣжъта е висока колкото боя ми. Отъ ношешния джждъ малко сж полегнали, но ще се изправятъ, като пекне слънце. Хеле твоята зимица. бай Алексе — обрѣна се той къмъ кмета — дето е въ Чатарлъна, здраве ѣ нажи.

— И азъ имамъ зимица тамъ, тя какъ е, Йове?

— И тя е хубава, бай Миале. Всички сж хубави.

— Йови право каква — обади се дѣдо Иванъ. — Хранитѣ сж добри. Никой не мой каза отнапрежъ, че е негово щото е сѣлъ, докато не го тури въ хамбаря си, ама ако е равълъ Господъ, го-

лѣмъ споръ и берекетъ ще бжде тая година. Трѣбва пазене само. Затуй знаешъ ли какво ще ти кажа на тебе, кмете, Алексе, я чуй.

Други говорѣха на кмета и дѣдо Иванъ трѣбваше да почка.

— Я чуй, Алексе, — започна той отново — да кажешъ тамъ на твойтѣ чиновници, на поляцитѣ де, да пазятъ добре. Нѣмаатъ работа въ село тѣ, въ къра да вървятъ.

— Знамъ, дѣдо Иване, знамъ. Казахъ имъ. Хората претендиратъ, рекохъ, или ще пазите добре, или ви уволнявамъ на общо основание. Да си отворятъ очитѣ, рекохъ, улови ли се нѣкой добитѣкъ въ нивитѣ — право въ капана. И глоба.

— Не глоба, а бой, бой! Чувашъ ли, Алексе?

— Холанъ, дѣдо Иване, много си лошъ. А що не кажешъ на твойтѣ овчери, все у нивята се увиратъ.

— Кой? Азъ? Мойтѣ овчери? Ти да си знаешъ устата, чу ли! Моитѣ овчери! Бе я са вижъ ти, себе си вижъ, два наполеона имашъ да ми давашъ отъ толъ козъ време, а още не ми си ги далъ. Магаре такава. Мойтѣ овчери...

— Не се карайте! — намѣси се кметътъ. — Стоене, ти си младъ, потрай. Дѣдо Иване, не се ядосвай. Слушайте какво ще ви кажа, азъ съмъ кметъ. Азъ, тѣй да се рече, съмъ облѣченъ въ ризата на закона и знамъ какво права. Не ща никой да ме учи. Отсега нататъкъ, казвамъ ви го, улови ли се нѣкой въ ни-

витѣ, билъ той овчаръ, билъ говедаръ, нашъ, вашъ — все едно. Глоба на общо основание. Тѣй да го знайте.

Не бѣха лили още, затуй и разпратя утихна лесно. Почти пиянъ бѣше само Торашко каменарѣтъ, който бѣше дошелъ най-рано. Неговата къща бѣше близо — горе на баира. Едно време Торашко бѣше се заловилъ да копае нѣкоколко за да поразширочи двора си, защото нѣмаше кикжде другде. „Боря се съ баира!“ — казваше той. Но на това мѣсто излѣзе хубавъ камѣкъ и Торашко се залови за каменарство. Около къщзта му винаги имаше сега струпанъ камѣкъ, готовъ за проданъ. Тия камари приличаха на дувари, на крепостъ. Затуй и Торашко казваше: „Не ща да знамъ никого ей! Азъ живѣя въ Портъ-Артуръ!“ Но той казваше туй, когато биваше пиянъ и го изговаряше: „Азъ живѣя въ Портартъръ!“

Сега Торашко още мълчеше. Докато бѣше траяла препирнята, той внимателно бѣше слушалъ всички. Съ никого не бѣше съгласенъ, никого не сѣмѣеше правъ. Но той си имаше редъ въ пиянството и още не бѣше дошла минутата да говори. Сега само слушаше и, най-много, изгледаше гнѣвно и продължително ту тоя, ту она, като че искаше да каже. „Бе азъ ще ви дамъ да разберете, ама да сж здрави предни змби!“ И отъ ядъ чукаше силно по масата и искаше още рѣкия.

Разговорътъ въ кръчмата утихна и се раздоби. На една страна кметътъ и нѣкои близки негови хора приказваха за политика.

— Драганъ пакъ отишелъ въ града. Щѣлъ да си оплаква на началника, искалъ

да се касира избора.

— Ами, да има да зима.

— Доходяла жена му у насъ. Не зная, рекла, какво ще правимъ съ нашъ Драгана, ще си изгуби ума съ тия селни работи. Скача, рекла, въ сѣня си и вика: „Касация!“

Всички се засмѣха.

— Касация! — викалъ. Питала жена ми: бульо Марийо, рекла, какво е туй касация?

— А тѣ?

— Рекла ѣ: хайде, хайде! Нека той виси по кръчмитѣ, нека не си гледа работата, че касация не, ами съвсемъ ще я занкасте!

Пакъ се засмѣха високо. Следъ туй кметътъ се понаведе, поогледа се и низко зашепна нѣщо.

На друга маса дѣдо Иванъ, забравилъ вече какъгата, разказваше:

— Не думай тѣй, Миале, днешниятъ празникъ е голѣмъ. На днешния денъ св. царъ Костединъ и царица Елена намѣрили честния кръстъ. Слѣщия, на който е билъ разпънатъ Исусъ Христосъ. Хаджи Злати, като си доде отъ Божи гробъ, донесе ей-такова парченце отъ него, отъ честния кръстъ, малко, колкото една трохичке. Азъ бѣхъ дете тогавъ, ама го видѣхъ: черно едно дърво, като юмюръ. Помага за всичко.

— Помага, вѣтрѣр!

— Е, и ти, Миале. Отъ кога стана такъвъ протестантинъ!

Дѣдо Иванъ се засмѣ и запуши съ дългото си трѣстено цигаре.

Въ кръчмата влѣзе Илия, полскиятъ пазачъ, съ праметната на рамо кримка, високъ, изгорѣлъ отъ слънцето, и отъ

Какво става в Ромъния

На съобщението, изходящо от национал-царанистката партия, че същата ще открие свой парламент в Букурещ, едновременно с отхвърнето на законоучредения такъв, правителството на Братияну отговори с декларацията, че не ще позволи подобна улична маниера на самозабрава се хора.

Юлиу Ману, след Алба Юлия, влиза в второ сражение за сваянето на правителството.

Генерал Авреску, който също иска да вземе властта, се е явил пред регентството, за да му предаде решенията, взети от партията му в Тимишварския конгрес. Той си е направил устата за властта, но с му отговорили, че по въпроса ще му говорят когато му дойде времето.

Между двете партии, претендиращи за властта — национал-царанистка и аврескуанска — се води страстна полемика около въпроса — коя от двете партии е по-достойна да вземе властта. Правителственият официоз, »Винторул«, ги подиграва, като им казва, че спорят за кожата на мечката, която е още в гората.

Малкото Съглашение (Ромъния, Югославия и Чехословакия) има своята конференция в Букурещ. Конференцията, макар и прекъсната от събитията в Българската скупщина, може да редактира и манифестира своите решения, които в няколко думи се резюмират: — трите държави, броящи 45 милиона население, с ратници за мир и с готови да се борят с последни сили за запазване ненарушимостта на мирните договори, в частност на Трианонския, който осигурява териториалната целост на тия държави. Малкото Съглашение е велика сила, както казва в »Ендепананс румен« и всички, които аспирират за ревизия на договорит, т. е., които с »размирници«, трябва да си вземат бележка от това.

Ромънското правителство за лице е дало нареждане до властите в Добруджа да не се взема реколтата на ония селяни, които сж поселили нивит си преди решението за експроприацията им за държавна полза да е влязло в сила. Негласно, обаче, е наредено обратното.

Има много случаи, дето такива ниви сж изорани, засети и пожнати от българските селяни, тѣхни собственици, а снопит сж дигнати от колонистит, които сж ги овършали и сж прибрали обилното зърно в своит хамбари. Оплакванията на селянит сж остават без внимание и тѣ сж изправени пред формен глад и всестранно бедствие.

На сто едно

За състоянието на пощенскит съобщения в Добруджа е характерна следната наброска, която намираме в добришкия в. »Куриер« от 20 т. м.:

»При днешното усъвършенствование на съобщенията нищо не струва на човѣка да говори преспокойно от нѣкой разкопнен европейски салон с нѣкой забутан пагагонски плантатор из дивит лампаси.

Генерал Нобиле, който само дяволъ знае къде се лута из леденит планини на северния полюс, радиотелеграфирал до жена си и дъщеря си в Рим, че е бил добре. В разстояние на 12 часа получил една радиотелеграма от сжщит да не губи кураж и да продължава своит изследвания. Това е едно разстояние от толкова много километри, щото надали има толкова цифри

в нашата бедна печатница.

Една отворена картичка, пусната от Париж или Лондон, пристига в Букурещ за два дена. Сжщата картичка от Америка до Базаржик прави седем дена. А ако речеш да я изпратиш от тук до нѣкое близко село, ще я получиш чак след 8—10 дена и то на сто едно.

Нашит вестници отиват за Букурещ за една вечер, до Каварна за една седмица, а за селата от каварненско трябва точно толкова време, колкото една гимна правѣла преди сто години от Силистра до... Силиврия.

Б. Р. Не е само това. По-често явление е, щото писмата, отправени от българит до българит, никога да не отиват по назначението си, а да се унищожават.

него сякаш полѣзна нѣщо от зеленит ниви. Като видѣ, че кметѣт е вжтре, Илия се повърна и тоз чеш вкара пред себе си един непознат селянин.

— Гуспудин кметел! гръмна силният му глас. — Ей го тоя! улзвих го, че пасе коня си в нивит. В ичимика на Татар-Христо го улвих, до лозата.

Разговорит изведнѣж съгнаха. Всички се обърнаха и погледнаха непознатия: бѣше дребен човѣк, крипаво облѣчен. По носята се познава, че е другоселец. Едното му око имаше бѣлчико вжтре и го правѣше кривоглед.

— Чуваш ли, кмете, чуваш ли! — завика дѣдо Иван. — Аз какво ти разпряхах тебе...

— В моя ичимик ли бил, найш, Илия? — попита Татар-Христо. — В моя ичимик, а?

Той стана, измъкна се иззад масата и изглеждаше уж спокоен, но изведнѣж се спусна връз другоселеца.

— Бе вий какви сте хора бе! Какъ тѣй ще влѣзеш в чужда нива да тѣпеш на човѣка стоката му, млката му? Кой си ти? Какъв си? Хайдуки!

Почервенѣл, с издути жили на шията, с изпъкнали сини очи, Татар-Христо бѣше дигнал юмрук над другоселеца и само дето не го удряше още, — Удри го, удри го! — викаше дѣдо Иван.

— Я чакайте! — извика кметѣт. — Тукъ законъ има. Бай Христо, седни си на мѣстото. Ти защо си влѣзъл в нивата? — обърна се той към другоселеца.

— Не бе, гуспудин кмете, не съм влѣзъл. Кончето ми е болно. Спрѣх се на пѣтя, на самия крайчец на нивата. Чакай, рекох, да видя дали ще по-

сегне да яде, защото, когато добитѣт е болен, не яде. И не яде. Нито един класчец не откъсна...

— Лже, гуспудин кмете! — извика Илия и отвисоко, като орел, изгледа другоселеца. — Лже, сред нивата бѣше.

— Глоба — каза кметѣт. — Сто лева глоб. Хайде давай парит още сега.

— Сто лева. Че отде ще ги зема... Сто лева. Сиромаш човѣк съм, нѣмам. Сто лева!

— Илия, я го обискирай. Виж, колко пари има.

Но, преди да посегне Илия, другоселецът самъ бръкна в пояса си, извади синя вѣта кесия, навървена на гайтан и вързана на шията му, забърка в нея бавно, с мжа. Като че ли сега забелѣ заха, че там, дето бѣха ржѣт му, по изгърканата му антерия имаше кръпки. Ржѣт му треперѣха, извади огниво, кремѣк, извади една банкнота от двайсет лева, сгъната на четири, няколко дребни парц, копчета.

Изведнѣж стана нѣщо неочаквано. Торашко скочи, бутна масата пред себе си и извика:

— Оставете човѣка бе. Какви хора сте вий.

Че бѣше пиян, пиян бѣше. Стана, позалитна, спусна се към другоселеца, сложи ржѣ на рамената му, прегърна го и заплака:

— Охъ братко, братко! Отъ тебе ли намѣриха да искат пари, братко!

И го цѣлуна по едната буза, после по другата. Следъ туй мина, седна на мѣстот си и повече нищо не каза.

В кръчмата стана съсем тихо. Никой не продума. Само дѣдо Иван, без да гледа нѣкого, промърмори на носа си,

— Хм... ша го цалува пѣт... Иуда!

Трикольора ни под ботуш

Мнозина казваха, че екскурзит, които ромънит устройват на българското население от Силистра и Тутракан до Русе, сж само една маниера, с която ромънит си създават в своя полза доказателство от този вид: »Нима вѣрвате на българит, че сж зле под наше управление? Я вижте! Тѣ свободно си отиват до Русе с хиляди и пак се връщат! Правят си екскурзии, когато си искаг, безъ ние да им прѣчим. Тѣ се радват на абсолютна свобода!«

Че тия екскурзии сж само прах в очит на свѣта, личи от това, че след завръщането си българит сж обект на сжщит обноски.

В-къ »Последни русенски новини« дава следната извадка от писмото на един гостенин на Русе:

»Пристигнахме в 11:30 ч. в Силистра. Бѣх забравил да си смъкна значката — български трикольор, с която ме бѣха накичили в Русе. Един ромънски поручик, като видя значката, дръпна я, скъса я и я стѣпка, като най-вулгарно ме изпуса и завърши: — »Ача ну е България.« Много ми домѣгна. Тамъ всички носѣха ромънски трикольорни ленти и нито един българин не напуса и не скъса ромънскит ленти. Колко хубава бѣше срещата тамъ, а тукъ!...«

Какъ ще охарактеризират такова едно поведение приятелит на ромъно-българското сближение?

Краденето е по-сладко

Горският стражаръ Д. Гериза от с. Богданово, добришко, кьор-кютокъ пиян, приbral от гората добитѣка на жителит от сжщото село Стоянъ Пенев и Иванъ Станчев и го запрѣл, макаръ че стопанит има позволение да пушат добитѣка си на паша в гората. Вѣрѣки това, селският кметъ взел от единия 280, а от другия 240 лев, но им издалъ квитанции отъ 160 лей. Сжщият млдѣр кметъ взел от селянит Стоянъ Пенев и Стоянъ Димитров по едно агне, безъ да имъ ги плати, като даже заявилъ, че нищо не знае за тия агнета.

Или кметѣт не е знаелъ български, или българит — влашки, та не сж се разбрали. Може ли хичъ кметъ да изяде две агнета и да не ги плати?

Платихте ли си абонамента?

Кметѣт се обади. — Остави го, Илия. Хайде тоя пѣт ти прощаваме, но другъ пѣт, да знаеш, прошка нѣма.

Не бѣше услѣл другоселецъ да прибере кесията си, разтреперенъ сега от радост, както доскоро треперѣше от страх, когато нѣкой извика навън: — На кого е тоя кон, бе? Конъ паднал, тука умира, на кого е, бе хей! Другоселецъ чу и веднага изскочи навън. Всички излѣзоха подиръ него. До кръчмата имаше каруца и конѣт, както бѣше впрегнат, лемеше на земята. Право бѣше казалъ човѣкът, че конѣт му бил болен. Слуснаха се всички да помагат, улвиха коня кой за крак, кой за опашка, кой за глава и го изправиха. Какъто бѣше господарѣт, такава бѣше и стоката му: кончето бѣше слабо, дребно, с разрошена козина. Изправи се, но едва се държеше на краката си. Очитъ му бѣха тъмни, замѣглени, сякаш слѣпи.

Единъ презъ други, като се трупаха изоколо и викаха, селянит даваха най-различни съвети. Дѣдо Иванъ каза, че добитѣто изглежда да е подут и затуй не ще е зле да му се даде малко английска соль. Другъ каза, че е настинало и трябва да се поразтрие. Тозчасъ Татар-Христо сграби отъ земята стиска сѣно и започна да търка животното по корема, по гърба, навредъ. Търка го до тогазъ, докато самъ се умори и изпоти. Добитѣто като че се пощазе.

— Метни му сега нѣщо на гърба и го поразведи — каза кметѣт. — Ще му мине, недей бра грижа. Разведи го, не го оставяй да седи на едно мѣсто.

А като се обърна къмъ Илия, кметѣт каза:

— Тичай у насъ. Какви да ти дадатъ

† Свещеникъ Д. Роговъ

На 11 т. м. се е поминалъ въ Силистра стариятъ свещеникъ Димитръ Роговъ.

Въ силистренския в. »Новъ Гласъ« намираме следната бележка по този случай:

»Починалиятъ свещенослужителъ при мѣстната църква отъ 1889 година. Престарѣлъ вече, той преднамеряваше да се оттегли на почивка при децата си, които сж в България, за което и се подготвяше. Ала providението не го остави и го задържа да остви коститъ между ония негови съграждани, на които извърваше требитъ в продължение на 40 години. Свещеникъ Роговъ минаваше като сериозен и отговарящ на Христовата мисия Божий служител: тихъ, спокоен, образецъ служител. бѣ пастиръ обичанъ и уважаванъ отъ всички граждани. Миръ на праха му! Погребението му се извърши на 12 т. г. 3 часа сл. обѣдъ. На обѣдот вземаха участие всички български свещеници и протоерея св. Сливняну при участието на цѣлото гражданство и учащата ни младежъ.

Държаха се прочувствени речи отъ протоерея и учителя Н. Ременковъ. Последниятъ сж една кжса и прочувствена речъ описа дейността на покойника като бившъ учител и свещеникъ.

Цѣлото гражданство изпрати тленит останки на любимия си пастиръ до вѣчното му жилище и сж това засвидетелствува заслужената отъ него почитъ.

Нѣма силистренецъ, който да не познава покойника, който цѣли 40 години предвождаше паството си немуморимо и млдо по начертанит отъ евангелието плѣща. Струва ни се, че сж смъртъта на попъ Димитъръ, както го наричахме всички, се катурва единъ дѣбъ, подъ сенката на който млади и стари намираха ободрителна почивка.

Дано да сж израдли издѣлките отъ неговит корени!

Вѣченъ покой на неговата душа! Вѣчна паметъ на доброто му име! Утѣха на ония, които го загубиха!

Главната дирекция на кадастра въ Букурещ е получила оферта отъ една французка група, която се задължава, следъ като триангулацията на цѣлия Четирижъглиникъ бѣде привършена, да направи сж фотографметрия измѣрването и парцелирането на всички земи, както и да изработи картата на цѣлия Четирижъглиникъ.

малко хлѣбъ, малко сирене, па дай го на човѣка да си похапне.

Кметѣт се прибра в кръчмата. Влѣзоха следъ него и селянит. Другоселецъ остана самъ и започна да разведи коня си.

Стана пладне, нѣкои селяни си ходиха вжачи, нѣкои — не. Никой не обръщаше внимание на другоселеца. А той все разведи коня си, отъ часъ на часъ загриженъ повече, че добитѣто не отва добре.

Мръина се. Гжстиятъ листакъ на овошкитъ потъмнѣ, полянит и нивит вече не се виждаха. На нея страна, надъ черния грѣбъ на баира, изгрѣха звезди. Топло бѣше.

Кончето повече не можа да стои на краката си и легна до керуцата. Другоселецъ стоеше до него в тъмнината. На каруцата хлѣбѣт тѣй стоеше, както бѣха му го донесли. По уличитъ никой вече не минаваше, само въ кръчмата свѣтѣше, тамъ свирѣше гайда, чуваше се какъ играятъ ржѣнице. По едно време излѣзе Торашко каменаря, погледна къмъ другоселеца, но нито го видѣ, нито го позна. Торашко политна насамъ-нататѣк и извика:

— Не ша да знамъ, никой! Азъ живѣя въ Портартър!

И тѣй като бѣше тминалъ напредъ повече, отколкото трябваше, той се повърна и пое изъ улицата, която водѣше къмъ баира.

Другоселецъ остана самъ. Нито имаше кой, нито можеше нѣкой да му помогне. Той клекна до падналия конъ. После седна, взе главата му и а тури на колѣнетъ си. Гледаше го едно око голѣмо, прѣпълнено с мжа и вжтре въ него свѣтѣха лжчитъ на звездитъ.

Йординъ Йовковъ

Отзиви

Нѣкои отъ ромънските вестници пишатъ за конференцията на Малкото Съглашение:

„*Виштовул*“: „Решенията на конференцията на Малкото Съглашение имаха първия отзвукъ въ Будапеща. Повечето маджарски вестници се въздържатъ по настоящемъ отъ коментари. Букурешките решения почнаха да си показватъ ефекта, като намаляватъ ентусиазма на маджарския печатъ къмъ ревизирането на договора. Този пътъ вѣроятността отъ ревизиране изчезна и подобна възможностъ може да дойде само по миренъ начинъ. Ревизионисткиятъ маскарадъ въ Букурещъ трѣбваше да бжде спрѣнъ отъ самия интересъ на маджарската държава. Водителитъ въ Будапеща ше трѣбва да се възвърнатъ къмъ действителността, която е противна на всѣкакви опити да се измѣнятъ договоритъ и върху която се уповава мира въ свѣта“.

„*Дрептата*“, органъ на национал-царанистката партия, като припомни отново несъгласието вѣрвдъ Малкото Съглашение, манифестирано по въпроса за Сень-Готарската афера, пише: Преговоритъ въ Букурещъ, надѣваме се, ше доведатъ до положителенъ резултатъ. Тримата делегати ше намѣрятъ начина, штоо занаяредъ, поставено предъ външни изненади, Малкото Съглашение да действува бързо и солидарно. Но за това не е достатъчно редактирането на едно строго и тържествено комюнике. Следъ толкова годишно съществуване, Малкото Съглашение трѣбва да излѣзе отъ фазата, която Мусолини нарече негативна. За това, обаче, е необходимо, штоо политическото съглашение да се основава на обща икономическа система. Може ли, обаче, да се осъществи това, когато въ земледѣлска Ромъния се води една икономическа политика, противоположна на тая въ индустриална Чехия? Политическото съглашение изисква слѣщо измѣняването на вътрешната политическа система въ Ромъния и Югославия и възвръщането на тия държави къмъ парламентарната законностъ, съществуваща въ Чехословашко. Заштоо, едно съглашение между държави трѣбва да се ослана върху подкрепата на маситъ, инакъ то е само политически скелетъ, поддържанъ отъ нѣколко личности и една малобройна група отъ интеллигенти. А ние желаемъ издигането на Малкото Съглашение до единъ миролюбивъ съюзъ, обгръщащъ солидарно трудноститъ на всѣка държава отдѣлно.

„*Адеварул*“, на уводно мѣсто пише: „Последното комюнике подчертава не само естественото намерение на Малкото Съглашение да стабилизира окончателно отношенията на искрено и интимно приятелство съ Франция, Англия и Полша, но слѣщо така и въ итало-югославянската областъ. Въпрѣки всички агитации въ Югославия и заплашавания чрезъ печата въ Игалая, то провъзгласи, че и Малкото Съглашение ше следва безъ отдикъ и съ една отлична лоялностъ пѣтя на искрено приятелство съ Италия, чиео политическо значение не е престанало да расте въ последнитъ години“.

По случай 50-годишнината отъ присъединението на северна Добруджа къмъ Ромъния, въ цѣла Ромъния се гласятъ голѣми тържества за 15 октомври т. г. Праздненствата се обжждатъ отъ единъ специаленъ комитетъ подъ председателството на бившия министръ В. П. Сасу. Въ Женева ше се изработятъ специални медали подъ ръководството на специалисти учени. Ше се изработи и единъ монограмъ, който ше дава идея за културното и икономическо развитие на Добруджа презъ тия 50 години. Въ Кюстенджа ше се издигне единъ паметникъ, който ше символизира самото присъединение. Ше се построи палатъ, въ който ше има устроенъ музей и изложба. Умнитъ хора се питатъ отсега дали това тържество не ше е тържество на падението и самонителността?

Д-во „Добруджа“ — София, умолява долуозначенитъ лица добруджанци да се явятъ въ дружествената канцелария веднага — ул. „Алабинска“ № 46 (Цокевъ базаръ) въ свръзка съ получаването на дървения строителенъ материалъ: Михалъ Токушевъ, Поликсена Иванова, Маринъ Ю. Поповъ, Юрданъ Влайковъ, Андрей Черневъ, Пеню Апостоловъ, Тома А. Мариновъ, Лефтеръ Г. Арнаудовъ, Атанасъ Лоловъ, Тодорка М. Димитрова и В. Хр. Денковъ.

Ромъния и мечове!

Ромъния съ голѣмо красноречие бра ни договоритъ, съ които милиони малцинства останаха въ нейнитъ граници.

По поводъ голѣмата парламентарна речъ на Мусолини, въ която той засѣгна и въпроситъ, които тревожатъ малцинствата, в. „Адеварулъ“ пише.

„Г. Мусолини подчертава винаги миролюбивата политика на Италия, а говори за необходимостта отъ ревизирането на известни договори въ интереса на мира. Знае се че фашистка Италия е която доставя пушки, картечници и муниции на Унгария, макаръ, че г. Мусолини успѣ да осуети една сериозна анкета по въпроса за Сень-Готарската контрабанда. Също тъй Италия е която подтиква до параксизъмъ иредентистическия стремежъ на Будапеща посрѣдствомъ неодавнатната официална манифестация — посещението на италянскитъ депутати въ Унгария и посрѣдствомъ редица подстрекателни статии, публикувани въ личния вестникъ на г. Мусолини. Малкото Съглашение е длъжно да изтъкне ясно и твърдо, че една ревизия на териториалното статукво. едно измѣнение на договоритъ противъ държавитъ — наследници означава война: Трианонскиятъ договоръ е актъ на късна справедливостъ, изкупена съ потоци кръвъ и съ невъобразими жертви отъ всѣкакво естество Затова той е свещенъ въ нашитъ и на съюзницитъ ни очи и въ случай на нужда ше бжде защищаванъ и съ мечъ.“

Б. Р. Сигурно ше бжде защищаванъ съ мечъ само отъ съюзницитъ, но не и отъ ромънитъ.

Приказка

на поробена Добруджа

Грабна я, отнесе я змеятъ отъ бащини и двори — нея Слънчовата мома.

Презъ деветъ планини я отнесе въ тъмни, хладни пещери, съ дъхъ на гробъ и плесень. Съ седемъ ключове загвори камени, тежки порти.

Сутринъ излизаше.

Вечеръ се връщаше.

По-бледна отъ мъртвецъ го посрѣшаше. Слънчовата дъщеря. Очитъ и тъмнѣха въ дълбоки орбити.

Ледни трѣпки я пронизаха.

Но тя трѣбваше да пѣе, да се усмихва, да гали змийткитъ люспи.

Тъмна потъмнѣ — жива въ гроба!

А царскиятъ синъ прокълнатъ за слънчовата шерка да се ожени, презъ деветъ планини да я намѣри — вървѣше денемъ и ноцемъ, да не би мъртва да я свари.

Водачъ му бѣха звездитъ, а Лулѣята бележеше му пътя.

Мантията му бѣ изтъкана отъ лунни лъчи и на челото му грѣеше звезда.

Презъ деветъ планини да я намѣри, деветъ планини обходи.

Спрѣ той до тежкитъ, камени порти. Магесница сабля разреже заключени порти.

... Не съмъ ли късно дошълъ?

Кжде си, о слънчева шерко, за мене обречена?

... Животъгъ загасналъ едва се пробуди.

Въ лунната мантия загърна детето печално и въ колесницата звездна отнесе я далече, далече — презъ деветъ планини, презъ деветъ царства, та въ десето, да не може никой, никого да ги раздѣли.

Северика

Ново настоятелство

Д-во „Добруджа“ въ Ломъ има нова управа.

Председателъ на д-вото е г-нъ *Свѣтозаръ Списаревски*, подпредседателъ *Колю Ковачевъ*, секретаръ-касиеръ *Владимиръ Ивановъ*, членове съветници *Димитъръ Владимировъ* и *Петъръ Добревъ*. Контролна комисия: *Вълко Иванчевъ*, *Антонъ Стоиловъ* и *Иорданъ Кехайловъ*.

Членоветъ на новото настоятелство ни сж познати като работливи хора въ нашето движение. Предводителствувани отъ енергичния г. Списаревски, тѣ ше има да доведатъ Ломското дружество до положение да е единъ отъ добруджанскитъ фарове на брѣга на Дунава.

Г-нъ Свѣтозаръ Списаревски е абониранъ 30 души и изпратилъ на редакцията 3000 лева.

Изъ хубавитъ книги

(Краятъ на заключението отъ книгата на проф. П. Мутафчиевъ — Българи и ромъни въ историята на дунавскитъ земи).

До преди десетилетие и половина центъртъ на ромънскитъ национални и политически домогвания бѣ на северъ. Ромънитъ претендираха за Трансилвания и голѣмата задача на влашката наука бѣ да обоснове историческитъ права на ромънитъ върху тая областъ, да докаже, че Трансилвания е исконна ромънска земя, люлка на влашката народност. Сега вече Трансилвания е частъ отъ широката ромънска държава. И откърмената въ шовинизъмъ и угодничество на политиката ромънска наука трѣбва да бжде използвана за нови завоевания.

Съ единъ цинизъмъ, ненадминатъ въ учената литература, Йорга подчертава че учениятъ споръ за Трансилвания „билъ приключенъ чрезъ жертвитъ, дадени отъ ромънитъ въ една победоносна война и възприемането на едно ново право въ живота на държавитъ“. И тѣ, които правѣха всичко, за да опровергайтъ теорията на Рюслера, че властитъ на северъ отъ Дунава сж пришелци отъ други земи, днесъ чрезъ перого на сжщия Йорга констатирайтъ, че тая теория „още не е опровергана“, и че самитъ тѣ могатъ вече да се заематъ съ нейното разработване и защита.

Възможността за завоевания на кгъ отъ Дунава бѣ се открила за ромънитъ още въ 1912 г., когато българигъ напръгаха всички сили въ борбитъ срещу турцитъ изъ Тракия. И сжщиятъ Йорга, който до преди 20 години признаваше, че земитъ задъ Дунава сж български, че ромънитъ сж заемането на Северна Добруджа, която българскиятъ конгресъ имъ даде, сж посегнали на чужда тѣмъ областъ, сжщиятъ Йорга въ 1912 год. излѣзе пръвъ да обоснове политическитъ аспирации, които свършиха съ ромънския походъ въ 1913 г. и заграването на Южна Добруджа.

Сега и тая българска земя е недостигъчна за да усигури на Велика Ромъния връзката съ морето. Добитото въ 1913 г. трѣбва, прочее, да бжде разширено още по къмъ югъ: и въ главитъ на ромънскитъ империалисти вече се повдигатъ блѣнови за Русе, Варна, за граници по върховетъ на Балкана. Най-малко поне, владее нието на вече заграваната презъ 1913 г. Южна Добруджа трѣбва да бжде усигурено, да бжде представено предъ външния свѣтъ, че тя е вѣковна влашка земя (к. н.) И ромънската наука отново е на поста си. — Дунавска България е обявена за вѣковна люлка на ромънската култура, за огнище на ромънската държавност. Нейното минало — не само презъ епохата на второто, но и на първото българско царство, е частъ отъ ромънската национална история, развишиа се непрекъснато тукъ, отъ времето на Трояна и Константина, та чакъ до момента, когато презъ XI в. пегенезитъ създаватъ тукъ първитъ ромънски държавни кристализации“.

Изводътъ, къмъ който водятъ всички тия зле съчинени теории, е предварително набелязанъ. — Дунавътъ е винаги тежкъ между ромънски брѣгове и българитъ никого не сж се интересували отъ земитъ, лежащи по южния му брѣгъ. Какво търсятъ тѣ, прочее, въ тия земи сега? И не трѣбва ли да бждатъ благодарни, ако ромънитъ всемирноство ги допуснатъ да останатъ въ областитъ на югъ отъ Балкана, макаръ въ миналото тѣ слѣщо тѣ да сж били влашки?

И надъ всичко това, Йорга не се стѣснява да вземе позата на проповѣдникъ и изобличителъ и да хвърля упрѣки къмъ „балканскитъ държави, които говорѣли за принципа на народноститъ“, но „не се колебаели предъ анексията на земи, безспорно обитавани отъ население отъ друга раса“, да обвинява и балканскитъ историци, които съ редингота на единъ професоръ по нова етнография или националистиченъ апостолъ отъ XIX в., навличали суровитъ воинствени фигури на единъ Крумъ, Симеонъ, Самуилъ, Калоянъ, Стефанъ, Душанъ или Лазаръ и на цѣлата редица отъ царствени византийски фигури, даже и на турскитъ султани.“

Известна е приказката за оногова, който, за да не бжде въ заловенъ, самъ викалъ да заловятъ крадеца. Вѣрва ли, обаче Йорга, че една такава маневра, която може да бжде полезна на улицата, ше има успѣхъ и въ науката?

Вмѣсто злободневки

Бадеваджитъ

И Христо Ботевъ е излавалъ вестници. И незнаемъ защо, въ брой 14 отъ 5 ноември 1869 година на „Тѣпанъ“, той е напечатилъ следния

„П О З И В Ъ

къмъ всичкитъ българи въ Ромъния!

Заштоо на ромънскитъ българи ние е свидно да даватъ пари за български вестници; защото мнозина отъ тѣхъ желаятъ да приематъ всѣкакви списания, а да даватъ паричата си за тѣхъ иде нѣкакъ тежко; защото най-последъ българинътъ обича всичко що е ефтино и безъ пари, то Тѣпанаринътъ реши да издава единъ български вестникъ, който ше се проважда въ даръ на всичкитъ бадеваджии, сиречь на всички ония, които не обичатъ да плащатъ за български вестници, както що сж по-голѣмата частъ спомоществователи (демекъ абонати, б. р.) на „Тѣпанъ“.

Този листъ ше носи име Харизанко, вестникъ за българскитъ бадеваджии.

Цената му за година е безъ пари, за шесть месеца не се плаща, за три месеца е бадева. Който, прочее, отнашитъ бадеваджии желае да приема този ефтинъ листъ, нека се отнесе до редакцията на „Тѣпанъ“ и ше му се изпраща редовно. Ако би да не го приема редовно, то ше има право да иска паритъ назадъ.

Писма, неосвободени отъ пощенски разности, не се приематъ.“

Понеже и ние не бѣхме чели досега този позивъ, помѣстваме го, като сѣтѣтаме, че мнозина българи и добруджанци въ България не сж го чели.

Стр.

Хроника

Ромънскиятъ комитетъ за раздаването на националната премия за най-добъръ ромънски поетъ отъ 100 хиляди леи е наградилъ съ тази премия Йонъ Минулеску.

Цинцаритъ започнаха да се трепятъ за чуждитъ ниви. Йонъ Шербанъ, настаненъ въ с. Османъ-факъ, добришко, се скаралъ за една нива съ брата си и въ яда си му наклепалъ главата съ мотика и не се знае дали отъ ранения ше стане човѣкъ.

Мнозина отъ колониститъ ромъни (не цинцари), докарани въ Добруджа отъ стара Ромъния, сж се хвалили, че живѣятъ съ българитъ като съ братя и че единствени сж цинцаритъ, които помрачаватъ тѣхнитъ отлични отношения.

В-къ „Русенски новини“ съобщава, че въ полза на пострадалитъ отъ землетресението въ южна България гостуващитъ въ Русе силистренци и тутраканци сж направили дарения, както следва: Д-во „Князь Мирча“, чийто председателка е г-жа Братяну, е внесло 50 хиляди леи. Комитетъ по уреждане екскурзията Силистра—Русе е събралъ отъ екскурзиянитъ въ парахода 32,432 леи. Общата сума, която възлиза за 65,000 лева, е внесена въ Б. З. Банка.

Освенъ това силистренскиятъ префектъ съ писмо съобщава, че гражданството на Силистра е събрало 185,000 леи, които сж предадени на българската легация въ Букурещъ.

Много отъ екскурзиянитъ силистренци и тутраканци сж подарили разни вещи за пострадалитъ.

Кралица Мария и принцеса Илеана, следъ като се отбили въ Кюстенджа, веднага заминали за Балчикъ, дето ше прекаратъ на море горещинитъ. Принцеса Илеана ше разполага съ своя яхта, която е пристигнала отъ Англия, поръчана лично отъ нея.

Ромънскиятъ кралъ Михай I наскоро щѣ да пристигне въ Кюстенджа, дето ше прекара лѣтото въ палата, построенъ при банитъ „Мамая“.

На 17 т. м. въ Добричъ се е състоялъ футболенъ матч между официалния първенецъ на Добруджа — кюстенджанското д-во „Елписъ“ — и добришкото д-во „Глория“. Победата е изнесена отъ глориянци съ 4 гола срещу 2. На игрището сж присѣтствували около 5000 граждани на Добричъ. Добришкитъ футболисти сж били бурно аklamирани за победата.

Печатница С. М. Стайковъ — София